

Priopćenje za medije

Luxembourg, 7. srpnja 2016.

Financijski instrumenti: troškovi moraju ostati na opravdanoj razini, poručuju revizori EU-a

Financijski instrumenti, s pomoću kojih se korisnicima pruža potpora EU-a u obliku zajmova, jamstava i vlasničkih ulaganja, katkad su skupi zbog visokih troškova i naknada za upravljanje, stoji u novom izvješću Europskog revizorskog suda. Ti se instrumenti primjenjuju u svim državama članicama, a njihova je uporaba u EU-u sve češća jer se njome pruža mogućnost boljeg iskorištavanja javnih financijskih sredstava od dodjele bespovratnih sredstava.

Revizori su ispitali je li primjena financijskih instrumenata u područjima regionalne, socijalne, prometne i energetske politike činila učinkovit način izvršenja proračuna EU-a tijekom razdoblja 2007. – 2013. Utvrdili su niz važnih pitanja koja su ograničila njihovu učinkovitost:

- troškovi i naknade za upravljanje bili su visoki u odnosu na pruženu potporu i znatno veći od troškova i naknada za fondove u privatnom sektoru
- velikom broju financijskih instrumenata dodijeljen je prevelik iznos sredstava te su se na kraju 2014. godine i dalje suočavali sa znatnim problemima u isplati tih sredstava (iako su otad poduzeti koraci kojima bi se taj problem mogao ublažiti)
- ni financijski instrumenti pod podijeljenim upravljanjem ni oni pod središnjim upravljanjem nisu uspješno privukli privatni kapital
- samo je ograničenim brojem financijskih instrumenata pružena financijska potpora koju je moguće ponovno upotrijebiti.

„Pod određenim uvjetima primjena financijskih instrumenata može biti bolji način uporabe javnih financijskih sredstava”, **istaknula je Iliana Ivanova, članica Suda zadužena za ovo izvješće.** „No, ključno je da povezani troškovi i naknade ostanu na opravdanoj razini do 2020. godine.”

U programskom razdoblju 2014. – 2020. uvedena su poboljšanja, no određeni problemi i dalje postoje, navode

Svrha je ovog priopćenja za medije prenijeti glavne poruke tematskog izvješća koje je usvojio Europski revizorski sud.

Cjeloviti tekst izvješća dostupan je na www.eca.europa.eu.

ECA Press

Mark Rogerson – glasnogovornik

T: (+352) 4398 47063 M: (+352) 691 55 30 63

Damijan Fišer – službenik za odnose s medijima

T: (+352) 4398 45410 M: (+352) 621 55 22 24

12, rue Alcide De Gasperi - L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu @EUAuditorsECA eca.europa.eu

revizori. Glavne su **preporuke** (uz koje su navedeni ciljni rokovi provedbe) Komisiji da bi trebala:

- zajamčiti da države članice u izvješćima dostave sveobuhvatne informacije o nastalim troškovima i naknadama za upravljanje (do kraja 2017.) te izmijeniti propise tijekom 2016. godine kako bi se ojačao element poticaja za upravitelje fondova sadržan u takvim naknadama
- jasno razlikovati dodatna sredstva prikupljena na temelju javnih i privatnih doprinosa i jasno utvrditi način na koji se izračunavaju iznosi koji su uloženi zavaljujući doprinosima EU-a i nacionalnim javnim doprinosima, i to, po mogućnosti, u skladu sa smjernicama OECD-a (u vrijeme srednjoročnog preispitivanja)
- zajamčiti da države članice pruže potpune i pouzdane podatke o privatnim doprinosima sredstvima dodijeljenima instrumentima (do kraja 2017.)
- poduzeti odgovarajuće mjere kako bi zajamčila da države članice upotrebljavaju sredstva za predviđene svrhe više puta tijekom propisanog razdoblja od osam godina nakon završetka razdoblja prihvatljivosti 2014. – 2020. (do kraja 2016.).

Napomena za urednike

S pomoću financijskih instrumenata korisnicima se pruža potpora u obliku zajmova, jamstava i vlasničkih ulaganja. Financijski instrumenti nude dvije prednosti u odnosu na bespovratna sredstva: mogućnost mobiliziranja dodatnih privatnih i javnih sredstava kojima se nadopunjuju početna javna sredstva te mogućnost ponovne uporabe istih sredstava kroz nekoliko ciklusa. S obzirom na to da je zajmove potrebno otplatiti, jamstva osloboditi, a vlasnička ulaganja vratiti, u načelu bi se financijskim instrumentima trebalo omogućiti bolju uporabu javnih sredstava i smanjiti vjerojatnost da će krajnji korisnici biti ovisni o javnoj potpori.

U razdoblju 2007. – 2013. financijske instrumente uspostavljene u okviru Europskog fonda za regionalni razvoj (EFRR) i Europskog socijalnog fonda (ESF) upotrebljavalo je 25 od 28 država članica EU-a. Do kraja 2014. godine iz operativnih programa EFRR-a i ESF-a za te je instrumente izdvojen doprinos u visini od otprilike 16 milijardi eura. Riječ je o znatnom povećanju u odnosu na iznos od 1,3 milijarde u razdoblju 2000. – 2006. i 0,6 milijardi u razdoblju 1994. – 1999. U razdoblju 2007. – 2013. ukupni doprinos iz proračuna EU-a za 21 financijski instrument pod izravnim ili neizravnim upravljanjem Komisije iznosio je otprilike 5,5 milijardi eura.

Izvješćem je obuhvaćeno svih 1025 financijskih instrumenata EFRR-a i ESF-a koji su uspostavljeni tijekom razdoblja 2007. – 2013. pod podijeljenim upravljanjem, kao i šest financijskih instrumenata pod središnjim upravljanjem. Podatci koji su prikazani temelje se na najnovijim dostupnim informacijama koje je Komisija pružila u rujnu 2015., a prikazuju stanje na kraju 2014. godine.

Financijske instrumente potrebno je razlikovati od izvedenih instrumenata, koji pripadaju potpuno drukčijoj skupini visokorizičnih ulaganja, a upotrebljavaju ih neki od sudionika na financijskim tržištima.

Tematsko izvješće br. 19/2016: „Izvršavanje proračuna EU-a s pomoću financijskih instrumenata – pouke koje se mogu izvući iz programskog razdoblja 2007. – 2013.” dostupno je na 23 jezika EU-a.